

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **M. K.**, zastoupena Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 9. 2018, č. j. 31 Az 14/2017 - 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 2. 11. 2017, č. j. OAM-44/ZA-ZA11-ZA08-2017, žalovaný rozhodl, že se žalobkyni neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Napadený rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

[4] Dle stěžovatelky byla nesprávně posouzena otázka pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. a) či b) zákona o azylu. Skutkový stav nebyl řádně zjištěn a neodůvodněně se odchyluje od tvrzení stěžovatelky týkajících se pronásledování z důvodu

politických aktivit jejího manžela. Stěžovatelka se dvakrát obrátila na policii, ta však nedokázala zabránit slovním a fyzickým útokům vůči ní. Napadený rozsudek je dle stěžovatelky nepřezkoumatelný pro nedostatečné odůvodnění závěru o nedůvěryhodnosti skutkových tvrzení stěžovatelky.

IV.

[5] Dle žalovaného jsou jeho rozhodnutí i napadený rozsudek v souladu s právními předpisy. Jak žalovaný tak krajský soud se vypořádali se všemi uvedenými skutečnostmi. Skutkový stav věci byl řádně zjištěn a žádost stěžovatelky důkladně posouzena. Kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a je tudíž nepřijatelná. Proto navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost, případně zamítl pro nedůvodnost.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatelky je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, č. 1143/2007 Sb. NSS, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30, č. 933/2006 Sb. NSS.

[8] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Stěžovatelka vůbec neuvedla, v čem spatřuje důvody zakládající přijatelnost její kasační stížnosti. Pouze stručně zopakovala některé žalobní námitky a namítla vady řízení

pokračování

před žalovaným a krajským soudem (nedostatečně zjištěný skutkový stav, nesprávné posouzení právní otázky a nepřezkoumatelnost vyplývající z nedostatečného odůvodnění závěru o nedůvěryhodnosti tvrzení stěžovatelky). Nejvyšší správní soud přitom neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatelka ve své argumentaci nevyložila žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[10] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné zdůraznit, že obsah, rozsah a kvalita žaloby či kasační stížnosti přitom předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78). Stěžovatel je povinen v kasační stížnosti explicitně uvést jím spatřované důvody nezákonnosti napadeného rozsudku krajského soudu a vymezit tak rozsah přezkumu Nejvyšším správním soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55/2005 - 74). Je-li kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta. Podpůrně srov. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60. Stěžovatelka přitom v kasační stížnosti toliko odcitovala zákonné vymezení důvodů pro podání kasační stížnosti a dále obecně poukázala na to, že byla nesprávně posouzena otázka jejího pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, že nebyla v řízení zohledněna její tvrzení, přičemž tato byla ze strany krajského soudu bez řádného zdůvodnění shledána nevěrohodnými.

[11] Ve vztahu k námitkám poukazujícím na nepřezkoumatelnost odkazuje Nejvyšší správní soud např. na rozsudky ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013 - 26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, č. 638/2005 Sb. NSS, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015 - 45, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Zdejší soud je názoru, že jak rozhodnutí žalovaného, tak i rozhodnutí krajského soudu požadavkům této judikatury plně dostála. Z napadeného rozsudku je zřejmé, jakými úvahami se krajský soud řídil, z jakého důvodu považoval žalobní námitky za liché.

[12] Stěžovatelka spatřuje nepřezkoumatelnost rozsudku v tom, že krajský soud považoval jí předložená tvrzení za nedůvěryhodná, aniž by to dostatečně odůvodnil. Této výtce však nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit. Krajský soud totiž nijak nepochyboval o věrohodnosti tvrzení stěžovatelky, že byla v domovské zemi vystavena určitým útokům ze strany veřejnosti v důsledku manželova působení v ochraně bývalého gruzínského prezidenta, jehož úmrtí je opakovaně vyšetřováno. Dospěl nicméně k závěru, že tyto útoky nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Tento závěr přitom krajský soud řádně odůvodnil, když poukázal na nedostatečnou intenzitu a

četnost útoků a absenci pokusů o aktivaci vnitrostátní ochrany ze strany stěžovatelky. Skutečnost, že stěžovatelka s tímto hodnocením krajského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[13] Stěžovatelka dále namítá, že byl chybně zjištěn skutkový stav, neboť nebyla reflektována její tvrzení. K těmto námitkám Nejvyšší správní soud odkazuje na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS, či ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, ve vztahu ke shromážděným podkladům pak rovněž na rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81. Podle rozsudku uvedeného na posledním místě musí být užitě podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Žalovaný a následně krajský soud při posouzení skutkového stavu vycházeli především z pohovoru se stěžovatelkou, jakož i ze zpráv jednotlivých organizací a institucí, např. Ministerstva vnitra, Ministerstva zahraničních věcí, Human Rights Watch, Freedom House, Belgického úřadu pro cizince, Mezinárodní organizace pro migraci a Rádia Svobodná Evropa. Žalovaný si obstaral rovněž informace o vyšetřování smrti bývalého prezidenta, s jehož pokračováním stěžovatelka spojuje své potíže v domovském státě. Uvedené podklady splňují výše jmenované podmínky stanovené judikaturou a na jejich základě byl skutkový stav zjištěn dostatečně pro posouzení věci ve smyslu výše citované judikatury.

[14] Nesprávné právní posouzení pak stěžovatelka spatřuje v tom, že jí předestřené události nebyly kvalifikovány jako pronásledování z důvodu politických aktivit jejího muže. Jak ovšem správně konstatoval krajský soud, stěžovatelka byla vystavena útokům od soukromých osob. Otázkou pronásledování soukromými osobami se Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých rozhodnutí, např. v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ve kterém vyslovil, že má-li žadatel o azyl v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není to bez dalšího důvodem pro udělení azylu ani podle § 12 zákona o azylu, ani podle § 14 citovaného zákona. Dále lze odkázat také na rozsudek ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 - 53, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že „[p]otíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.“ Shodně se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, ze dne 31. 3. 2004, č. j. 6 Azs 41/2004 - 67, a ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 187/2004 - 49. Od uvedené judikatury nemá Nejvyšší správní soud důvod se v posuzovaném případě odchýlit. Z výpovědi stěžovatelky je zřejmé, že na vnitrostátní orgány se obrátila jen telefonicky ve dvou případech, přestože výhrůžky a napadání její osoby mají trvat s různou intenzitou již téměř 25 let. Neposkytla přitom žádné plausibilní vysvětlení pro své přesvědčení, že by jí vnitrostátní orgány nebyly ochotny poskytnout adekvátní ochranu či byly v jejím případě nečinné. Za situace, kdy se stěžovatelka v domovském státu žádné pomoci ze strany vnitrostátních orgánů reálně nedomáhala a předem na ni rezignovala pro nijak konkrétně podložené subjektivní přesvědčení o její neúčinnosti, nelze v popisovaných útocích soukromých osob spatřovat pronásledování, jež je prováděno za přispění či tolerance domovského státu. V tomto

pokračování

kontextu je možné poukázat i na rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 36, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že pouhá nedůvěra občana ve státní instituce zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny ji ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu. Rovněž nelze přehlédnout skutečnost, že jakkoliv stěžovatelka ve svých výpovědích akcentovala nevyhnutelnost opuštění území domovského státu z důvodu politicky motivovaného pronásledování, nepožádala o azyl neprodleně poté, kdy se ocitla v první bezpečné zemi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 - 46).

[15] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[16] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu